

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 9C/96/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110235377
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Hadrbulcová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1110235377.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Vierou Hadrbulcovou, v právnej veci žalobkyne: B. S. nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, U., zastúpená advokátom JUDr. Milanom Cívikom, Tomášikova 4, 821 03 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej strane súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava I dňa 19.08.2010, domáhala proti žalovanej zaplata náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. vo výške 31.382,47 eur. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 01.07.2003 jej a ďalším kolegom bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Nitre číslo KÚJP-17/OVVK-2003 - SY pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1,2 spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, písmeno a) Trestného zákona. Trestné stíhanie voči nej bolo zastavené uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR č. VII Gv 117/04 -114 zo dňa 18.01.2008 z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchali obvinení. V príčinnej súvislosti s uvedeným nezákonným rozhodnutím bola Personálnym rozkazom Ministra vnútra SR zo dňa 08.08.2003 pod č. 297 podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z. z. prepustená zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru ku dňu 11.08.2003. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote rozklad, na základe, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie rozhodnutím Ministra vnútra SK zo dňa 20.10.2003 pod č. p.: KM-210/PK-2003 potvrdené a rozklad zamietnutý.

2. Na základe uvedených skutočností žiadala náhradu škody - straty na zárobku, vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom pred nezákonným rozhodnutím, a to za mesiace v období od 01.09.2003 až do 01.02.2006 a od 01.06.2006 do 30.09.2006. Rozdiel medzi priemerným zárobkom pred nezákonným rozhodnutím a zárobkom dosahovaným po tomto rozhodnutí, predstavuje za obdobie od 01.09.2003 do 01.02.2006 a 01.06.2006 do 30.09.2006, t. j. za 32 mesiacov, sumu vo výške 18.969,93 eur (571.488,- Sk)

3. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím sú aj vynaložené náklady na obhajobu v tomto trestnom konaní. Za svojho obhajcu si zvolila advokáta M.. M. O., AK so sídlom Trovy obhajoby predstavovali sumu vo výške 1.659,70 eur (50.000,- Sk)

4. Žalobkyňa si uplatnila aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur. nakoľko v súvislosti s nezákonným obvinením sa vážne zasiahlo do jej osobnostných práv a narušila nielen jej povesť ale aj ľudská dôstojnosť. Obvinenie a následné trestné stíhanie hlboko zasiahlo do života nielen žalobkyne, ale aj jej rodiny.

5. Žalobkyňa ďalej žiadala priznať trovy právneho zastúpenia vo výške 752,84 eur (22.680,- Sk) ako odmenu za 2 úkony právnych služieb, 2 x á 11.150,- Sk plus 2 x paušál á 190,- Sk v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ako účelne vynaložené náklady súvisiace s uplatnením svojho práva na náhradu škody proti štátu.

6. Žalobkyňa uviedla, že v čase keď došlo k vzneseniu obvinenia mala 23 rokov, študovala na vysokej škole, nakoľko chcela dosiahnuť kariérny postup v polícii. Krátko pred bakalárskymi skúškami musela štúdium predčasne ukončiť, z dôvodu, že nemala peniaze na štúdium. Rodičia žalobkyne sa museli starať o ňu aj jej sestru, ktorá bola vtedy na materskej dovolenke a ktorej manžel bol takisto prepustený z policajného zboru. Tento zásah mal následky aj v jej súkromnom živote, jednak v Novom Čase bola uverejnená fotografia žalobkyne aj s článkom "Koniec kšeftov na hraniciach s Maďarskom" Rodičia žalobkyne museli predať rodinný dom na dedine, kde bývali a presťahovať sa do Levíc. Priatelia sa im obrátili chrbtom a žalobkyňa stratila všetky sociálne kontakty. Nenašla si prácu, bola evidovaná na úrade práce, zo živnosti, ktorú si založila nedosahovala žiadny zisk, preto bola nútená odísť do Nemecka za prácou. Žalobkyňa tiež uviedla, že trpela pocitmi bezmocnosti a bola u nej v podstate negovaná dôvera v možnosť poskytnutia spravodlivosti v štáte. Nezákonné rozhodnutie nakoniec viedlo k jej prepusteniu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR.

7. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. V písomnom vyjadrení uviedla, že uznáva právny nárok žalobkyne na náhradu škody podľa § 1 ods. 1/ zákona č. 58/1969 Zb. za trovy obhajoby v trestnom konaní z titulu právoplatného zastavenia trestného stíhania. Na pojednávaní pred súdom konanom dňa 23.02.2012 zmenila svoje písomné stanovisko tak, že neuznáva ani tento nárok s poukazom na ust. §4 ods. 1 zák. 58/69 Zb. z dôvodu, že absentuje právoplatné rozhodnutie, ktoré by bolo pre nezákonnosť zrušené. Žalovaná ďalej uviedla, že čo sa týka uplatnenej náhrady škody na strate na zárobku v tejto časti žalovaná nárok neuznáva a poukazuje na § 9 ods. 1 písm. b/zák. 58/69 Zb. poukázala na to, že uplatnené nároky priamo súvisia s personálnym rozkazom, ktorý nebol zrušený, stále je platný. V súvislosti s ust. § 9 ods. 1 písm. b/ vzniesla námietku nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej, nakoľko personálny rozkaz bol vydaný v správnom konaní a nie v trestnom konaní.

V časti žaloby, kde si žalobkyňa uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, ktorú mala utrpieť v súvislosti s trestným stíhaním, žiadala žalobu zamietnuť, nakoľko náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie zákon č. 58/1969 Zb. neumožňuje, upravuje len náhradu skutočnej škody, za ktorú nemajetkovú ujmu nie je možné považovať.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom svedkov H. Z. V. U. S., uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ Nitra ČVS: KÚJP - 17/OVVK-2003-SY zo dňa 1.7.2003, uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry GP č. VII Gv 117/04-114 zo dňa 18.01.2008, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 20.10.2008, personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 297 zo dňa 08.08.2003, rozhodnutím MV SR Č.p.: KM-210/PK-2003 zo dňa 20.10.2003, potvrdením o mzde zo dňa 12.01.2004, potvrdením O. U. S. A. zo dňa 03.04.2008, potvrdením o vyplatenej dávke v nezamestnanosti zo dňa 28.03.2008, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach zo dňa 28.03.2008, výkazom o príjmoch a výdavkoch v jednoduchom účtovníctve k 31.12.2004, a k 31.12.2005, výpisom zo živnostenského registra zo dňa 17.08.2010, príjmovým pokladničným dokladom, ktorý vystavil M. M. O. dňa 09.07.2003, zoznamom vykonaných úkonov a vyúčtovaním trov tarifnej odmeny v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. a v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, na základe plnej moci udelenej mu ako obhajcovi dňa 09.07.2003, článkom z Nového času zo dňa 03.07.2003 „Koniec kšeftov na hraniciach s Maďarskom“ ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Nitre číslo KÚJP-17/OVVK-2003-SY zo dňa 1.7.2003 bolo voči žalobkyňi vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci

verejného činiteľa podľa ustanovenia § 158 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods.1, ods. 2 Trestného zákona.

10. Denník Nový čas dňa 03.07.2003 uverejnil článok s názvom „Koniec kšeftov na hraniciach s Maďarskom, s podtitulom: Policajný zásah: dvadsiati obvinení z korupcie -Šestnástich už zatkli - Tehotnú policajtku vypočúvajú - V afére lietajú aj deväti colníci“ a fotografiou žalobkyne.

11. Personálnym Rozkazom Ministra vnútra SR č. 297 zo dňa 08.08.2003 bola žalobkyňa prepustená zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru dňom doručenia tohto rozhodnutia. Dôvodom prepustenia bolo zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy spočívajúce v tom, že nebola čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ, keď v úmysle získať neoprávnený prospech zneužila svoje spoločenské postavenie príslušníka Policajného zboru. Svoje sily a schopnosti nevynaložila na ochranu práv iného, ale naopak sama do tejto ochrany zvlášť hrubým spôsobom zasiahla, keď počas výkonu štátnej služby neoprávnene prijímala finančnú hotovosť. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa v zákonnej lehote rozklad, na základe ktorého bolo napadnuté rozhodnutie, rozhodnutím Ministra vnútra SK zo dňa 20.10.2003 pod č. p.: KM-210/PK-2003 potvrdené a rozklad zamietnutý.

12. Uznesením Úradu Špeciálnej prokuratúry GP SR č. VII Gv 117/04-114 zo dňa 18.01.2008 bolo trestné stíhanie voči žalobkyňi pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa ustanovenia § 158 ods.1 písmeno a) Trestného zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods.1, ods. 2 Trestného zákona, zastavené.

13. Podľa potvrdenia o mzde Krajského riaditeľstva PZ v Nitre zo dňa 12.01.2004, bola priemerná mzda žalobkyne od 01.01.2003 do 31.12.2003 6 943.- Sk.

14. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach zo dňa 28.03.2008 bola žalobkyňa vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.11.2003 do 02.12.2003 a od 03.06.2004 do 31.07.2004.

15. Podľa príjmového dokladu zo dňa 09.07.2003 a pripojeného vyúčtovania tarifnej odmeny zaplatila žalobkyňa advokátovi M.. M. O. trovy obhajoby v trestnom konaní vo výške 50 000,- Sk.

16. Svedok H. Z. uviedol, že navrhovateľka bola v súvislosti so vznesením obvinenia poškodená tým, že nakoľko žila u rodičov na dedine celá dedina ju ohovárala, rodičia boli z toho nešťastní, kolegovia ju ohovárali taktiež. Nemohla si nájsť prácu, preto si založila živnosť na predaj odevov. Napokon odišla do Nemecka za prácou. V čase keď sa toto stalo, navrhovateľka študovala policajnú školu, toto štúdium taktiež musela ukončiť z dôvodu, že sa tam platilo vysoké školné. Rodičia žalobkyne predali dom v W. A. a presťahovali do U. pre negatívne postoje ľudí na dedine, ktorí ich neustále ohovárali.

17. Svedok U. S., otec žalobkyne, uviedol, že po tom ako žalobkyňu dňa 01.07.2003 v práci zadržali a bolo jej vznesené obvinenie, všetko to bolo v televízii aj v novinách. Na druhý deň prišla žalobkyňa domov a nemohla si nájsť prácu, bola na úrade práce, kde ju odmietli zaevidovať. Pokúšala sa podnikáť, avšak to jej nejako nešlo, napokon odišla za prácou do Nemecka, kde žije doposiaľ. V obci W. A., kde mali rodinný dom, nemohli ostať bývať, lebo ich celá dedina ohovárala, manželka tam nechcela byť, tak predali dom a presťahovali sa do U., manželka dostala rakovinu a zomrela. Svedok ďalej uviedol, že celá rodina prežívala veľké stresy. Po celý čas, čo bola žalobkyňa bez práce podporovali ju finančne rodičia.. Ďalej uviedol, že v čase, keď bolo vznesené obvinenie, žalobkyňa študovala v 2 alebo 3 ročníku, štúdium musela zanechať pre finančné problémy. Svedok uviedol, že po tom čo bolo vznesené obvinenie žalobkyňi, jej známi a priatelia sa s ňou prestali kamarátiť, nakoľko ju odcudzovali a stránilli sa jej.

18. Žalobkyňa dňa 20.10.2008 požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú predmetným trestným stíhaním podľa zákona č. 58/1969 Zb.

19. Žalovaná vyzvala listom zo dňa 24.10.2008 právneho zástupcu žalobkyne na predloženie uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 18.1.2008 sp.zn. VII Gv 117/04-114, na ktorom bude vyznačená právoplatnosť tohto uznesenia, faktúry o vyúčtovaní trov obhajoby advokátom

M. M. O., s rozpisom vykonaných úkonov obhajoby a odmeny za jednotlivé úkony, ktoré mu boli zaslané právnym zástupcom žalobkyne dňa 26.11.2008.

20. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 19.04.2012 č. k. 9C 96/2010- 76 tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 31 382,47 eur a povinnosť nahradiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia 2 385,31 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní žalovanej uznesením zo dňa 29.10.2013 č.k. 6 Co/342/2012- 94 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny. Uviedol, že predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nimi, 4/ zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. V prejednávanej veci formálne nedošlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia proti žalobkyni príslušným orgánom. Odvolací súd však poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. M Cdo 15/2009). Odvolací súd teda súhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že nezákonným rozhodnutím je v prejednávanej veci uznesenie o vznesení obvinenia z 01.07.2003 č. ČVS:KUJP-17/OVVK-2003-SY. Personálnym rozkazom Ministra vnútra SR z 08.08. 2003 č. 297 bola žalobkyňa prepustená zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa uvádza, že žalovaná sa k protiprávnemu konaniu, pre ktoré bola prepustená zo služobného pomeru príslušníka PZ, priznala vo svojej výpovedi uskutočnenej pred vyšetrovateľom PZ dňa 02. 07. 2003. Túto skutočnosť súd prvého stupňa ponechal bez povšimnutia. Pritom odvolací súd je toho názoru, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi a so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov, ak by žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu škody za situácie, keď sa k svojmu protiprávnemu konaniu priznala. Inými slovami, nie je možné pripustiť, aby za tohto stavu žalobkyňa zo svojho konania finančne profitovala. Na tom nič nemení to, že žalobkyňa následne v rámci prípravného konania trestnú činnosť poprela. Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že v ňom sa bude súd prvého stupňa musieť oboznámiť s obsahom zápisnice o výsluchu žalobkyne uskutočneného dňa 02. 07. 2003. Ak sa preukáže, že žalobkyňa sa skutočne k protiprávnemu konaniu priznala, nebude možné žalobe vyhovieť. Pokiaľ ide o výšku škody, odvolací súd sa stotožnil so žalovanou v tom, že strata na zárobku žalobkyni vznikla v príčinnej súvislosti s vyššie uvedeným právne platným personálnym rozkazom Ministra vnútra SR z 8. 8. 2003 č. 297, ktorým bola žalobkyňa prepustená zo služobného pomeru príslušníka PZ. Neexistuje teda príčinná súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia a vznikom straty na zárobku. Súčasne sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so žalovanou v tom, že škodou spôsobenou nezákonným rozhodnutím môže byť iba tarifná odmena advokáta v trestnom konaní (trovy obhajoby); a nie teda aj zmluvná odmena advokáta. V tomto ohľade odvolací súd v celom rozsahu poukázal na odvolaciu argumentáciu žalovanej. Nezákonné rozhodnutie - uznesenie o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia) bolo vydané dňa 01. 07. 2003, teda ešte pred tým, než nadobudol účinnosť zák. č. 514/2003 Z.z.; tento zákon nadobudol účinnosť dňa 01.07. 2004. Preto treba vec posúdiť podľa zák. č. 58/1969 Zb. (§ 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.). Zák. č. 58/1969 Zb. neupravuje možnosť priznať poškodenému v rámci náhrady škody aj náhradu nemajetkovej ujmy. Najvyšší súd SR v rozsudku z 31. 05. 2007 sp. zn. 4 Cdo 177/2005 zaujal stanovisko, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch možno priznať v súlade s čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. V odôvodnení tohto rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že nakoľko Dohovor umožňuje v uvedenom článku odškodnenie aj nemateriálnej ujmy, má jeho aplikácia, pokiaľ ide o obsah pojmu škoda, prednosť pred vnútroštátnou úpravou. Preto žalobu žalobkyne v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nemožno zamietnuť iba preto, že vec treba posúdiť podľa zák. č. 58/1969 Zb. Odvolací súd je však toho názoru, že za situácie, keď sa žalobkyňa k svojmu protiprávnemu konaniu priznala, nie je možné urobiť záver, že by zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k neoprávnenému zásahu do jej osobnostných práv. Okrem toho, bude treba vysporiadať sa s tvrdením žalovanej, že o neoprávnený zásah do osobnostných práv sa nejedná v prípade, kde je zásah dovolený zákonom a kde nad individuálnymi záujmami fyzickej osoby prevažuje závažnejší vyšší verejný záujem.

21. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu KRPZ Nitra, ČVS KUJP-17/OVVK-2003-SY osobitne č. listu 471 a nasl. a riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý je preň záväzný dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť.

22. Podľa ust. § 1 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

23. Podľa ust. § 9 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

24. Podľa ust. § 10 zák. č. 58/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

25. Podľa ust. § 20 zák. č. 58/1969 Zb. pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

26. Podľa ust. § 21 zák. č. 58/1969 Zb. strata na zárobku sa uhrádza, aj keď nejde o škodu na zdraví. Ustanovenia § 447 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí v týchto prípadoch obdobne.

27. Podľa ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

28. Podľa ust. § 443 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia

29. Podľa ust. § 11. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

30. Podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

31. Podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

32. Podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

33. Podľa § 3 ods. 1/ Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

34. V uvedenej veci bolo najskôr potrebné vyriešiť otázku aplikácie právneho predpisu na daný prípad. Vzhľadom k tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. súd sa stotožnil s argumentáciou v tom, že na daný prípad je potrebné aplikovať zákon č 58/1969

Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

35. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, za splnenia podmienky využitia riadnych opravných prostriedkov a zrušenia nezákonného rozhodnutia.

36. Nárok na náhradu škody uplatnený navrhovateľkou vychádza z nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia.

37. Čo sa týka uznesenia o vznesení obvinenia, súd vychádzal z právneho názoru, že zastavenie trestného stíhania ako aj oslobodenie spod obžaloby majú rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. V danom prípade možno vyvodiť záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení Obvinenia. Toto právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný, čo však nie je prípad navrhovateľky. Ustanovenia § 5 ods. 2 a § 6 ods. 3 citovaného zákona vymedzujú prípady, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody, spôsobenej rozhodnutím o väzbe a o treste, pričom tieto ustanovenia je potrebné použiť analogicky aj pre prípad vznesenia obvinenia v súlade so zásadou systematického výkladu zákonov.

38. Súd mal v konaní preukázané, že trestné stíhanie žalobkyne na základe uznesenia vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície FZ v Nitre zo dňa 01.07.2003 pod ČVS: KUJP-17/OVVK-2003-SY, ktorým jej bolo vznesené obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) bolo uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 18.01.2008 pod č.: VII Gv 117/04-114, podľa § 215 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zastavené, pretože je nepochybné, že skutok nespáchali obvinení.

39. Súd zo zápisnice o výsluchu obvinenej žalobkyne zo dňa 02.07.2003 pred vyšetrovateľkou Krajského úradu justičnej polície PZ v Nitre zistil, že žalobkyňa sa ku skutku, ktorý jej bol kladený za vinu priznala. Konkrétne uviedla, že: „Je pravdou, že občania Rumunska cestovali pravidelne na územie SR. Niektorí na náš dotaz, za akým účelom idú do SR, uvádzali, že mu buď na kávu, na večeru, na benzínku, záležalo podľa okolností a hodín, ale našli sa aj takí, ktorí priamo povedali, že potrebujú len razítko do cestovného pasu. Títo však boli väčšinou hneď otáčaní a naspäť vracaní, vlastne im bol odopretý vstup na územie SR. To, že títo občania Rumunska cestovali z Maďarska na SR v podstate za účelom získania potvrdenia o opustení územia Maďarskej republiky a získať tak možnosť predĺžiť si pobyt v Maďarsku o ďalších 30 dní, tak toto bolo všeobecne známe, pretože sme si to mohli zistiť aj z cestovných dokladov. V čase, keď som ja v apríli 2002 nastúpila na ioio pracovisko, tak v tom čase už toto konanie, kvôli ktorému sme stíhaní bolo rozbehnuté. Keďže som chcela zapadnúť do kolektívu a bola som rada, že ma prijali, tak aj z týchto dôvodov som sa pridala k nim. Prebiehalo to prevažne tým spôsobom, že týchto rumunských občanov väčšinou vozili taxikári z Maďarska, veľa z nich bolo Rumunov, ktorí však mali vybavené trvalé pobyty aj pracovné povolenie v Maďarsku. Šlo vždy o tých istých, ktorých sme už poznali, jednak aj podľa značiek áut, aj osobne. O koho išlo, je možné zistiť z evidencie, ktorú sme pravidelne viedli. Stalo sa, že niektorí z týchto taxikárov, keď bol „dobrý deň“, sa otočiť aj viackrát. To, akým spôsobom si taxikári zháňali týchto klientov, resp. či to v Maďarsku niekto organizoval, alebo bral za to nejaké peniaze, tak k tomuto sa ja vyjadriť neviem, navyše ja ani neviem po maďarsky, takže o takomto niečom som sa s nimi nemohla ani rozprávať. Ja som tam prišla do zabehnutého systému, ako sa to tam robilo. Taxík s určitým počtom Rumunov, prišiel na hraničný prechod, prešiel cez maďarskú stranu, prišiel k nám, šofér, resp. osoba sediaci najbližšie k búde, nám podávala pasy, prípadne doklady od vozidla, v ktorých boli už vložené peniaze. Ja osobne som nemala stanovenú žiadnu presnú sumu za osobu a prijaté peniaze som ani nikdy neprerátavala, len som ich vybrala z dokladov, tieto som potvrdila a vrátila. Či niektorý z

ostatných kolegov mal stanovenú aj presnú sumu, tak k tomuto sa vyjadriť neviem. Potom sa títo Rumuni vracali späť, niektorí o hodinu, niektorí viac, o tom však už nemám prehľad. S peniazmi, ktoré sme za smenu takýmto spôsobom získali, sme sa delili všetci, ktorí sme boli v službe. Všetky peniaze, ktoré sme získali, sme dali na kopu a na konci smeny sme si ich rozdelili, každému rovnakú čiastku.“

40. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobkyňa sa ku skutku, pre ktorý bola stíhaná priznala, skutkový priebeh podrobne popísala vo svojej výpovedi pred vyšetrovatelkou Krajského úradu justičnej polície PZ v Nitre dňa 02.07.2003. Súd preto v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi a so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov, ak by žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu škody za situácie, keď sa k svojmu protiprávnemu konaniu priznala. Inými slovami, nie je možné pripustiť, aby za tohto stavu žalobkyňa zo svojho konania finančne profitovala. Na tom nič nemení to, že žalobkyňa následne v rámci prípravného konania trestnú činnosť poprela. Preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

41. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1/ v spojení s ust. § 262 ods. 1/ CSP, v zmysle zásady úspechu strany vo veci. Žalovaná strana mala vo veci plný úspech. Súd však žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalovanej v súvislosti s prejednávanou vecou trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.